

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף עז

רבא אומר שאף ממשנתנו משמע ששיעור הוצאת יין הוא רובע רביעית: ששנינו במשנה ששיעור הוצאת יין הוא כדי מזיגת הכוס, והבאנו ברייתא שמבאר שמדובר בכוס של ברכה, ובסיפא של המשנה שנינו ששאר כל המשקים שיעורם ברביעית, כלומר שאין חיוב הוצאה במשקה הראוי לשתיה בפחות מרביעית, ויין הראוי לשתיה הוא כשמוזגים בו חלק אחד מים ושלושה חלקים יין, וא"כ יין שיש בו שיעור רובע רביעית יהיה ראוי לכוס של ברכה לאחר שימזגנו ואז יגיע לשיעור רביעית.

אביי חולק וסובר שאי אפשר להוכיח זאת ממשנתנו, שהרי למדנו במס' נדה שיש מראה דם שהוא כיון השירוני (= יין הבא מהשרון) המזוג בשני חלקים מים ואחד יין, ולא כפי שאמר רבא שמזוג הוא בשלושה חלקים מים ואחד יין, ועוד וכי 'מים בכד ומצטרפין'? כלומר איך יתכן לחייבו על הוצאת רובע רביעית יין בגלל שלאחר שימזגנו יהיה בו רביעית, והרי עדיין הוא לא נמזג ועכשיו אין בו רביעית.

רבא משיב לאביי שאכן יין השירוני די לו בשני חלקים מים ואחד יין לפי שהוא יין רך, ועוד ששם (במס' נדה) מטרת המזיגה היא שהיין יקבל גוון של דם טמא ואילו אצלנו מטרת המזיגה היא לטעם. ומה ששאלת וכי 'מים בכד ומצטרפין'? - לענין חיוב הוצאה בשבת צריך שיהיה הדבר בשיעור חשוב, ויין בשיעור רובע רביעית הוא שיעור חשוב, כיון שאפשר למזגו במים ויעמוד על שיעור רביעית.

יבש בכזית: לדעת רבי נתן יין קרוש שיעורו בכזית, משום שלפני שנקרש היה בו רביעית.

אמר רב יוסף: אף רבי יוסי ברבי יהודה סבר כך, כפי שלמדנו בברייתא - שלדעת בית שמאי דם נבלה אינו כבשרה וטהור, ולדעת בית הלל דמה כבשרה וטמא, ואמר רבי יוסי ברבי יהודה שבית הלל מטמאים את דמה רק כשיש בו רביעית, הואיל ואם הוא יקרוש יהיה בו כזית (שהוא שיעור שבשר נבלה מטמא בו). וזה כשיטת רבי נתן שדבר לח שיש בו רביעית - לאחר שנקרש יש בו כזית.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

אב"י זוחה ראה ז': שאפשר שרבי נתן סובר שרק לגבי יין צריך שיהיה בו רביעית כשהוא לח כדי שלאחר שיקרוש יהיה בו כזית, משום שהוא קלוש ולאחר שהוא מתייבש הוא מצטמק לשיעור קטן. אבל דם שהוא סמיך ועבה יתכן שלא צריך שיהיה בו רביעית כשהוא לח כדי שלאחר שיקרוש יהיה בו כזית, וא"כ לדעתו דם נבלה מטמא בפחות מרביעית, וזה שלא כרבי יהודה ברבי שמעון. ואפשר לדחות באופן נוסף ולומר, שלדעת רבי יהודה ברבי שמעון דם שהוא סמיך ועבה די לו שיהיה בו רביעית כשהוא לח כדי שיהיה בו כזית לאחר שיקרוש, אבל יתכן שיין צריך שיהיה בו יותר מרביעית כשהוא לח בכדי שלאחר שיקרוש יהיה בו כזית, ולכן אם הוציא אפילו פחות מכזית חייב (שהרי היה בו רביעית כשהיה לח).

למדנו במשנה לעיל שחלב שיעורו כדי גמיעה: ברייתא: שיעורם של חלב אשה ושל לובן ביצה כדי ליתן במשיפא של קילור (=משחה לרפואת עיניים, והיו מערבים אותה בחלב אשה או בלובן של ביצה). קילור שיעורו כדי לשוף במים את שני העיניים. רב אשי מסתפק האם שיעורו כולל את מה שנדבק באצבעותיו חוץ ממה שנותן על עיניו.

למדנו במשנה לעיל שדבש שיעורו כדי ליתן על הכתית: רב אשי מסתפק האם השיעור הוא כדי לתת על כל הכתית (= מכה שבגב הסוס או הגמל), או רק על הקצה העליון של המכה.

למדנו במשנה לעיל ששמן שיעורו כדי לסוך אבר קטן: לדעת רבי ינאי הכוונה לאבר קטן של תינוק קטן בין יומו.

ומצאנו שנחלקו בזה התנאים: לדעת רבי שמעון בן אלעזר השיעור הוא 'כדי לסוך אבר קטן ואבר קטן בן יומו', ולדעת רבי נתן השיעור הוא 'כדי לסוך אבר קטן'. הגמרא מבארת שכוונת רשב"א לאבר קטן של תינוק קטן בן יומו (כרבי ינאי), וכוונת רבי נתן לאבר קטן של אדם גדול או לאבר גדול של קטן.

מושגים בדף

דָּשָׂא: דלת. דרגא: סולם. לבני: לְבָנִים. פוריא: מיטה.